

Priority činnosti Svazu měst a obcí České republiky na období let 2013–2015

Vážené dámy, vážení pánové,

tento materiál je návrhem náplně činnosti Svazu mezi XIII. a XIV. Sněmem Svazu a je součástí přípravy na XIII. Sněm Svazu. Jeho cílem je předložit Předsednictvu Svazu k projednání návrh priorit činnosti Svazu po XIII. Sněmu a doporučit jeho schválení Radě Svazu. Návrh priorit Svazu měst a obcí České republiky vychází z poslání Svazu, které vyplývá ze Stanov Svazu. Tímto posláním je hájit společné zájmy a práva obcí sdružených ve Svazu v duchu principů Evropské charty místní samosprávy. Priority činnosti Svazu reagují na nejnovější legislativní návrhy a politická rozhodnutí na národní i evropské úrovni, která mohou výrazně ovlivnit činnost a fungování našich měst a obcí. Zohledňuje potřeby lepší komunikace Svazu se svými členy, jeho prezentaci navenek i další zefektivnění jeho činnosti. Z důvodu lepší přehlednosti jsou nejprve definovány dlouhodobé priority, které jsou strukturovány dle tematických oblastí a v nich pak stanoveny jednotlivé cíle činnosti.

Základní priority Svazu jsou předkládány dlouhodobě a opakovaně. V závislosti na aktuálním vývoji jsou pro každé období nově definovány jednotlivé cíle a způsoby jejich naplnění.

A) Činnost Svazu měst a obcí směrem k Parlamentu ČR, Vládě ČR, ústředním orgánům státní správy a ostatním veřejným organizacím s celostátní působností

I. Průřezové oblasti

1. Svaz bude prosazovat zastavení příprav reformy veřejné správy na úrovni obcí navrhované v Konceptidokončení reformy veřejné správy, namísto toho bude prosazovat nejprve dokončení reformy ústřední státní správy.
2. Svaz bude usilovat o zpracování návrhu na změnu volebního systému pro volby do zastupitelstev měst a obcí, aby byl zohledněn zejména absolutní počet hlasů pro jednotlivé kandidáty na členy zastupitelstva v dané obci nebo městě.
3. Svaz bude prosazovat zájmy obcí v připravovaných strategiích národního rozsahu, jež mají dopad na fungování samospráv (např. Národní program reformy, Strategie regionálního rozvoje, Strategie udržitelného rozvoje)
4. Svaz bude v rámci novelizace zákona o obcích usilovat o odstranění administrativní zátěže a úpravu ustanovení o odměňování, aby bylo možné přiznávat mimořádné odměny členů zastupitelstva.
5. Svaz bude usilovat o takovou změnu zákona č. 106/1999 Sb., o přístupu k informacím, která by obcím přinesla snížení administrativní zátěže.
6. Svaz bude s cílem významného posílení vlivu obcí na aktivity dalších aktérů v území a obrany proti snahám o omezování samostatnosti obcí prosazovat nastavení meziobecní spolupráce v území správních obvodů ORP, založeného na mechanismu koordinace a rozhodování prostřednictvím sborů volebních představitelů.
7. Svaz bude usilovat o zapojení do Rady hospodářské a sociální dohody ČR na straně zaměstnavatelů.
8. Svaz bude usilovat o zastavení centralizace státní správy a decentralizace veřejných služeb v území.
9. Svaz bude i nadále prosazovat aktivní komunikaci s Českou poštou v souvislosti se změnou obsluhy poboček pošty a bude v maximální možné míře bojovat proti rušení poboček.

II. Finance

1. Svaz bude požadovat provedení odpovídajících změn v právním řádu České republiky, aby při určení počtu obyvatel obce pro účely zákona o rozpočtovém určení daní bylo vycházeno z údajů vedených v centrálním registru evidence obyvatel Ministerstva vnitra namísto údajů vedených v evidenci Českého statistického úřadu.

2. Svaz bude usilovat o přípravu nového zákona o dani z nemovitostí, který by zakotvil daň jako odpovídající příjmový zdroj obcí. Svaz bude podporovat možnost stanovit daň z nemovitosti v rámci jednotlivých lokalit v obci.
3. Svaz bude usilovat o to, aby ve sledovaném období nedošlo ke snížení očekávaných příjmů obcí ze sdílených daní.
4. Svaz bude prosazovat financování výkonu přenesené působnosti na základě skutečně vykonaných činností, aniž by byla zvyšována administrativní zátěž s vyúčtováním. Nové povinnosti municipalit uložené státem a vyvolávající výdaje, bude stát hradit zcela (např. povinné účty u ČNB).
5. Svaz bude prosazovat příslušnou změnu zákonů o správních a místních poplatcích, která zpoplatní nově vytvořené úkony a rozhodnutí obecních úřadů. Bude rovněž prosazovat valorizaci stávající výše sazeb místních a správních poplatků v souladu s ekonomickým vývojem v zemi a transformaci místních poplatků v místní daň.
6. Svaz se bude aktivně účastnit přípravy nového programového období 2014–2020, to jak na národní, tak evropské úrovni. Bude Svaz usilovat o zohlednění potřeb měst a obcí v budoucí podobě politiky soudržnosti v ČR po roce 2013, zajištění dostatečných finančních zdrojů na tyto potřeby a uplatnění navržené koncepce územní a urbánní dimenze v budoucí kohezní politice.
7. Svaz bude dále usilovat o zohlednění potřeb venkova v pilíři rozvoje venkova Společné zemědělské politiky, a zároveň o navýšení objemu prostředků na dotace z Programu rozvoje venkova jdoucích ve prospěch venkova.
8. Ve všech oblastech dotací EU bude Svaz usilovat o maximální zjednodušení implementačního a administrativního systému, sjednocení pravidel a zavedení institucionální podpory obcí tak, aby prostředky EU fondů byly využity účelně a v souladu s potřebami samospráv.
9. Svaz bude usilovat o zefektivnění a provázání systému kontroly nakládání s veřejnými prostředky tak, aby nedocházelo k duplicitním a administrativně zbytečně náročným kontrolám.
10. V oblasti eGovernmentu se Svaz bude snažit, aby samosprávy neunesly finanční spoluúčást na řešení funkčních agend státu, a bude usilovat o využití prostředků z fondů EU také pro individuální aktivity a projekty měst a obcí.
11. Svaz požaduje výrazné snížení nebo úplné zrušení poplatků za vynětí půdy ze zemědělského fondu u průmyslových zón a veřejně prospěšných staveb financovaných z veřejných zdrojů (obecní, krajské, státní či EU fondy).
12. Svaz bude prosazovat vytvoření právní úpravy řešení nadměrného zadlužení obcí tak, aby od určitého okamžiku bylo na obce pohlíženo jako na subjekt schopný dostát svým závazkům a plnit své základní funkce.

III. Majetek

1. Svaz bude prosazovat vznik návrhu novely zákona o státním podniku, novely zákona o majetku České republiky a novel dalších obdobných zákonů, aby došlo ke zjednodušení a urychlení bezúplatného vydávání nemovitostí v majetku státu na obce.
2. Svaz bude prosazovat takovou úpravu zákona o veřejných zakázkách, aby zadávací řízení bylo pružné, jednoduché a transparentní a aby veřejní zadavatelé mohli nabídky posuzovat nikoliv pouze z hlediska nejnižší nabídkové ceny, ale z hlediska jejich hospodářské výhodnosti.

IV. Životní prostředí a energetika

1. Svaz bude dále pokračovat v práci na přípravě nové legislativy odpadového hospodářství (zejména zákon o odpadech, zákon o obalech, zákony o výrobcích s ukončenou životností a prováděcí předpisy k nim) v souladu se Strategií rozvoje nakládání s odpady ve městech a obcích ČR a v souladu s evropským právem se zaměřením na snížení množství ukládání odpadů na skládku, rozvoje třídění odpadů a podporou materiálového energetického využití odpadů tak, aby bylo zajištěno dlouhodobě stabilní, sociálně a ekonomicky únosné odpadové hospodářství ve městech a obcích (tj. s minimálním dopadem do rozpočtu domácností).
2. Svaz bude nadále prosazovat změnu legislativy v oblasti odpadového hospodářství vedoucí k co nejvyšší participaci měst a obcí na udělování povolení ke sběru a výkupu odpadů (např. formou závazného

stanoviska) a následné kontrole, neboť se nejedná jen o majetek měst a obcí, který je krádeží poškozen, ale potenciálně také o ohrožení lidských životů.

3. Svaz bude průběžně usilovat o změnu zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, aby byly ochráněny zájmy obcí a odběratelů. Zejména bude prosazovat, aby tepelné a plynovodní přípojky do 50 metrů byly hrazeny distribučními společnostmi, dále zrušení připojovacích poplatků a poplatků za zřízení přípojky a aby přeložky energetického vedení hradila distribuční společnost v případě, kdy bylo vedení zřízeno bez výslovného souhlasu vlastníka nemovitosti. Bude se zasazovat o narovnání vztahů a zavedení finančních kompenzací mezi majiteli pozemků znehodnocených sítěmi a zařízeními a majiteli těchto sítí.
4. Svaz bude v rámci programu Nová zelená úsporám i dále prosazovat směřování podpory na opatření snižujících energetickou náročnost a další budov v majetku měst a obcí.
5. V souvislosti s protipovodňovými opatřeními a hospodařením s dešťovými (srážkovými) vodami bude Svaz usilovat o zjednodušení institutu vyvlastnění a procesu územního plánování. Dále bude prosazovat, aby se stát finančně podílel nejen na údržbě již vybudovaných protipovodňových zábran a opravách nádrží, které mají vyrovnávat hladinu vodních toků, ale i na dalších opatřeních, které ovlivňují vodní poměry na území obcí včetně racionálního a udržitelného nakládání se (srážkovými) dešťovými vodami, předcházení nedostatku vody aj. Bude se aktivně zúčastňovat jednání o naplňování smyslu pozemkových úprav v celém jejich rozměru a bude se zasazovat o dodržování a vymáhání zásad správné zemědělské praxe.
6. Svaz dále bude prosazovat, aby geologickému průzkumu vždy předcházela jednoznačná analýza jeho potřebnosti. V případě, že bude prováděna geologická činnost, ale také osazování zařízení po geologické činnosti (např. podzemní zásobníky plynu, jaderná úložiště apod.) je nezbytné toto ze strany státu kompenzovat, neboť tím dochází k omezení rozvoje území dané obce. Svaz bude prosazovat povinnost komunikace s obcemi a městy, do jejichž území bude takto zasahováno, a to nejen o rozsahu, ale také o případných kompenzacích.

V. Školství

1. Svaz bude prosazovat a podporovat takovou reformu financování regionálního školství, která bude postavena na dostupnosti a zejména kvalitě vzdělávání, nikoliv na parametru naplněnosti tříd nebo počtu žáků.
2. Svaz bude prosazovat postavení základních škol jako nedílných subjektů vzdělávání a výchovy, kde mají své nezastupitelné místo jak prvky přímého vzdělávání a výchovy (pedagogičtí pracovníci jak ve výuce, tak v rámci školních družin, školních klubů apod.), tak přeneseně tyto prvky v rámci výkonu dalších služeb – školní jídelny, údržba úklid atd.
3. Svaz bude prosazovat takové postavení měst a obcí, aby byly oprávněným místem ke stanovení normativů pro základní a zájmově umělecké vzdělávání.
4. Svaz bude prosazovat zachování škol samostatně zřízených pro vzdělávání žáků se SPV, jako škol s odpovídajícím profesním zajištěním i pro žáky dlouhodobě neúspěšné ve vzdělávání.
5. Svaz bude nadále prosazovat systémové financování všech školských pracovníků ze státního rozpočtu.
6. Svaz bude usilovat o systémové řešení situace přeplněných základních škol v tzv. satelitních lokalitách kolem velkých měst, například okolí Prahy apod.
7. Svaz bude k posílení dostupnosti vzdělávání prosazovat zajištění dopravní dostupnosti škol tzv. školními autobusy.
8. Svaz bude vytvářet metodickou pomoc při vzniku svazkových škol.
9. Svaz bude usilovat o prohloubení vyučovacích předmětů týkajících se dopravní výchovy, poskytování první pomoci nebo krizových situací a s tím související vzdělávání pedagogických pracovníků.

VI. Veřejný pořádek a bezpečnost

1. Svaz bude usilovat o optimální zachování obvodních oddělení Policie České republiky tak, aby byla zajištěna bezpečnost a veřejný pořádek na území všech měst a obcí. Nadále bude prosazovat, aby se zvýšil počet policistů v přímém výkonu.

2. Svaz bude prosazovat, aby se nadále nesnižoval podíl státní dotace na zajištění vybavenosti věcnými prostředky požární ochrany a mobilní požární techniky.
3. Svaz bude i nadále požadovat po vládě a Parlamentu ČR přijetí takových změn v právním řádu, které budou účinně regulovat všechny formy hazardních her a sázek na území obcí a měst a změn, které zvýší možnost regulovat OZV další oblasti negativních dopadů na bezpečnost na obcích, např. sběrný druhotných surovin atd.
4. Svaz bude usilovat o zřízení centrálního registru přestupků a zpřístupnění obcím a městům, který přinese sjednocení a centralizaci údajů o postihu za přestupek a tím vytvoří podmínky pro zpřísnění odpovědnosti za přestupkovou recidivu.
5. Svaz bude nadále usilovat, aby nedocházelo k nahrazování činnosti Policie České republiky obecní policií.
6. Svaz bude usilovat o to, aby dotace pro JSDHO s výjezdem mimo hasební obvod pokrývaly většinu jejich nákladů.

VII. Sociální oblast a zdravotnictví

1. Svaz bude prosazovat takový způsob financování sociálních služeb, který znemožní diskriminaci obcí – zřizovatelů sociálních služeb.
2. Svaz bude prosazovat přijetí právní úpravy, kde budou jednoznačně vymezeny povinnosti (veřejného) opatrovníka. Svaz bude prosazovat, aby náklady na výkon veřejného opatrovnictví nesl v plné výši stát, tedy obdobně, jako je tomu u výkonu sociálně-právní ochrany dětí.
3. Svaz bude prosazovat přehodnocení Sociální reformy I, zejména navrácení některých kompetencí zpět obcím.
4. Svaz bude prosazovat, aby ve strategiích sociálního začleňování nedocházelo k administrativnímu, personálnímu a finančnímu zatížení obcí.
5. Svaz bude prosazovat, aby příspěvek na bydlení podléhal přísnějším kritériím jeho výplaty.
6. Svaz bude usilovat o stanovení maximálního počtu osob v prostorách určených k bydlení, čímž se zlepší kvalita bydlení v bytech nebo ubytovnách, ve kterých žije větší množství osob, než pro které jsou konstrukčně určeny.
7. Svaz bude prosazovat, aby byl zaveden institut tzv. „přechodného pobytu“. Opětovným využitím tohoto pojmu a jeho provázaností např. se zákonem o odpadech se docílí toho, aby obce nepřicházely o finanční prostředky.
8. Svaz bude usilovat o provedení změn ve struktuře Agentury pro sociální začleňování nebo její zrušení vzhledem k jejím dosavadním výsledkům, způsobu jejího vedení stejně jako jejím dalším plánům.
9. Svaz bude prosazovat, aby veřejně prospěšné práce byly ze strany státu hrazeny zcela a aby byly zrušeny současné omezující podmínky pro opakované zaměstnávání osvědčených pracovníků.
10. Svaz bude usilovat o podporu základní lékařské péče v obcích a městech. Bude prosazovat vytvoření takového pobídkového nástroje, který bude lékaře motivovat k provozování praxe v území.

VIII. Doprava

1. Svaz bude usilovat o konkrétní realizaci Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (BESIP) tak, aby byly určeny jednotlivé a efektivní priority. Zároveň bude podporovat zřízení realizačního týmu na úrovni Úřadu vlády ČR a zavedení Koordinátora bezpečnosti silničního provozu při Úřadu vlády ČR a Evropské komisi.
2. Svaz bude podporovat program Evropské charty bezpečnosti silničního provozu v Evropě a České republice. Současně doporučuje zapojení členů Svazu do této evropské komunity.
3. Svaz bude usilovat o zlepšení pozitivního povědomí o potřebnosti bezpečí na silnicích prostřednictvím všech médií, jako jednoho ze základních prvků občanského soužití ve městech a obcích.
4. Svaz bude usilovat o zavedení pravomoci obcí neumožnit využívání účelových a místních komunikací pro těžkou nákladní dopravu nad 3,5 tuny, je-li jiná možnost spojení, nebo nebude-li poskytnuta adekvátní finanční kompenzace.

B) Činnost Svazu měst a obcí směrem k Evropské unii, dalším mezinárodním organizacím a třetím zemím

1. Svaz bude sledovat politiky a novou legislativu vznikající na úrovni EU a bude se zasazovat o to, aby přijetí nových politik a legislativních opatření nevedly k nárůstu byrokracie a neomezovaly samosprávy v jejich rozvoji a kompetencích.
2. Svaz bude ve spolupráci s delegací ČR ve Výboru regionů, poslanci Evropského parlamentu, Radou evropských obcí a regionů (CEMR), národními asociacemi samospráv a dalšími institucemi ovlivňovat prioritní problémové okruhy a prosazovat zájmy obcí České republiky v Evropské unii.
3. Svaz bude nápomocen obcím a městům při navazování mezinárodních partnerství a spolupráce.
4. Svaz bude poskytovat poradenství v oblasti dotačních zdrojů na podporu mezinárodní spolupráce obcí, především z programu Evropa pro občany.
5. Svaz bude podporovat demokratizaci komunální sféry v zemích, kde se samosprávná demokracie teprve vytváří, poskytovat pomoc a předávat zkušenosti s budováním samosprávné demokracie v České republice obcím a městům z ostatních zemí, které o to projeví zájem.
6. Svaz bude rozvíjet spolupráci s asociacemi místních a regionálních samospráv za účelem vzájemné výměny zkušeností, které jsou přínosné pro prosazování zájmů obcí a měst.

C) Činnost Svazu měst a obcí vůči členským i nečlenským obcím

1. Svaz bude nadále vytvářet podmínky pro vzdělávání volených představitelů i úředníků obecních samospráv. S využitím různých forem financování bude pokračovat v poskytování vzdělávacích a informačně-poradenských služeb obcím.
2. Svaz bude usilovat o podporu obcí při přípravě na nové programovací období EU 2014-2020, např. v oblasti nastavení a realizace integrovaných přístupů k rozvoji území, informační podpory.
3. Svaz bude nadále pracovat na zlepšení své prezentace vůči členům, médiím a veřejnosti a pokračovat v publikační činnosti pro samosprávy.
4. Svaz bude stále usilovat o větší zapojení starostů, zastupitelů a odborníků z obecních a městských úřadů do práce odborných komisí Předsednictva Svazu a dalších aktivit Svazu jak na národní, tak evropské úrovni.
5. Svaz povede informační kampaň o aktuálních tématech vůči starostům, tajemníkům a pracovníkům městských a obecních úřadů prostřednictvím svých informačních kanálů (INS, webové stránky, elektronický zpravodaj).
6. Svaz bude prostřednictvím aktivního zapojení členských obcí a zlepšováním nabídky a kvality svých služeb nadále usilovat o navýšení členské základny.

D) Činnost Kanceláře Svazu měst a obcí ČR

1. Svaz bude pokračovat v další profesionalizaci fungování Kanceláře Svazu v souladu s koncepcí rozvoje a definovanými potřebami.
2. Průběžně bude Svaz zajišťovat další odborné vzdělávání zaměstnanců Kanceláře v oblastech důležitých pro aktuální činnost Svazu a podle potřeby připravovat praktické stáže v obcích a v zahraničních partnerských asociacích samospráv.
3. Svaz bude podporovat získávání a výměnu zkušeností formou účasti zaměstnanců na odborných seminářích a konferencích pořádaných v tuzemsku i v zahraničí, přičemž v souladu s potřebami zajistí další jazykové vzdělávání zaměstnanců.
4. S využitím i externích zdrojů financování bude Svaz hledat nové cesty vedoucí k zefektivnění práce a rozšíření činnosti Kanceláře.

Rada Svazu na svém zasedání 19. dubna 2013 přijala následující usnesení:

Rada Svazu měst a obcí České republiky

I. souhlasí

s návrhem Priorit činnosti Svazu měst a obcí ČR na období let 2013–2015

II. doporučuje

XIII. Sněmu SMO ČR schválit Priority činnosti Svazu měst a obcí ČR na období let 2013–2015

III. ukládá

výkonnému místopředsedovi SMO ČR předložit návrh Priorit činnosti Svazu měst a obcí ČR na období let 2013–2015

Za splnění: Jaromír Jech

Termín: 7. června 2013

V souladu s výše uvedeným usnesením Rady Svazu je XIII. Sněmu Svazu navrhováno následující usnesení:

XIII. Sněm Svazu měst a obcí České republiky

schvaluje

Priority činnosti Svazu měst a obcí České republiky na období let 2013–2015

Ing. Dan Jiránek
předseda Svazu měst a obcí České republiky